

Варіант 1

1. Знайти комутатор операторів $\hat{L}_x$ та $\hat{y}$.
2. Частинка знаходиться в одновимірній прямокутній потенційній ямі з нескінченно високими стінками. Знайти квантове число n енергетичного рівня частинки, якщо інтервали енергій до сусідніх з ним рівнів (верхнього та нижнього) відносяться як 1,4:1.
3. Скориставшись правилами Хунда знайти основний терм атомів Al, S та Cl.

Варіант 2

1. Знайти власні значення оператора $\hat{L}^2$, які відповідають функції $Y = A(\cos\theta + 2\sin\theta\cos\varphi)$, де A – константа.
2. Чи може стан електрону в одновимірній нескінченно-глибокій потенціальній ямі шириною $2a$ описуватись хвильовою функцією $\psi = Ax^2$ (де A – константа)? Відповідь обґрунтувати.
3. Скориставшись правилами Хунда знайти число електронів в єдиній незаповненій підоболонці атому, основний терм якого ${}^6S_{5/2}$.

Варіант 3

1. Знайти результат дії операторів $\frac{d^2}{dx^2} x^2$ та $\left(\frac{d}{dx} x\right)^2$ на функцію $\cos x$.
2. Як зміниться повна хвильова функція $\Psi(x,t)$, яка описує стаціонарні стани, якщо змінити початок відліку потенційної енергії на деяку постійну величину ΔU ?
3. Визначити можливі мультиплетності терму $D_{3/2}$.

Варіант 4

1. Електрон з кінетичною енергією $K = 10$ еВ локалізований в області розміром $l = 1,0$ мкм. Оцініть відносну невизначеність швидкості електрону.
2. Знайти найбільш ймовірне значення координати частинки, стан якої описується хвильовою функцією $\psi(x) = Bx \exp(-\alpha^2 x^2)$, де B та α – відомі сталі.
3. Записати спектральне позначення терму, у якого $S = 1/2$, $J = 5/2$, $g = 6/7$.

Варіант 5

1. Знайти комутатор операторів $\hat{L}_x$ та $\hat{p}_z$.
2. Електрон в атомі водню знаходиться в стані, який описується хвильовою функцією $\psi(r) = A(1 + Br)\exp(\alpha r)$, де A , B та α – сталі. За допомогою рівняння Шрьодінгера знайти B , α та енергію E електрону.
3. Записати можливі терми атому з електронною конфігурацією $1s^1 2p^1 3p^1$.

Варіант 6

1. Знайти комутатор операторів $\hat{x}$ та $\hat{p}_x^2$.
2. Частинка масою m перебуває у деякому одномірному потенціальному полі $U(x)$ в стаціонарному стані, для якого хвильова функція має вигляд $\psi(x) = A \exp(-\alpha x^2)$, де A та α – відомі сталі ($\alpha > 0$). Маючи на увазі, що $U(0) = 0$, знайти вигляд $U(x)$ та енергію частинки у цьому стані.
3. Записати можливі терми атому з електронною конфігурацією $2p^1 3p^1$.

Варіант 7

1. Відомо, що $[\hat{A}, \hat{B}] = 1$. Знайти комутатор $[\hat{A}, \hat{B}^3]$.
2. Частинка, яка перебуває в нескінченно глибокій прямокутній потенціальній ямі, який характеризується квантовим числом $n = 2$. Яка ймовірність виявити частинку в крайній чверті ями?
3. Знайти терм, що відповідає основному стану атому електронна конфігурація незаповненої підоболонки якого $5d^7$.

Варіант 8

1. Знайти комутатор $[f(x), \hat{p}_x]$, де $f(x)$ – довільна функція координати.
2. Для електрону в атомі водню, стан якого описується хвильовою функцією $\psi(r) = A \exp(-r/2r_0)$ (A та r_0 – константи) розрахувати середнє значення його відстані від ядра.
3. Зобразити схему можливих переходів у слабкому магнітному полі для спектральної лінії, яка відповідає переходу $^2D_{3/2} \rightarrow ^2P_{3/2}$.

Варіант 9

1. У деякий момент часу область локалізації вільного електрону $\Delta x_0 = 0,10$ нм. Оцініть ширину області локалізації цього електрону через проміжок часу $t = 1,0$ с.
2. Стан електрону, що знаходиться в одновимірній нескінченно-глибокій потенціальній ямі шириною $2a$ описується хвильовою функцією $\psi = \frac{1}{\sqrt{a}} \cos\left(\frac{\pi}{2a} x\right)$.
Знайти середнє значення імпульсу цієї частинки.
3. Записати можливі терми атому з електронною конфігурацією $2p^1 3f^1$.

Варіант 10

1. Знайти комутатор операторів $\hat{L}_x$ та $\hat{p}^2$.
2. Електрон знаходиться в одновимірній прямокутній потенціальній ямі шириною 10^{-10} м з нескінченно високими стінками. Знайти відстань між другим та третім рівнями енергії.
3. Атом знаходиться у стані, мультиплетність якого дорівнює 3, а повний механічний момент – $\hbar\sqrt{20}$. Яким може бути відповідне квантове число L ?

Варіант 11

1. Знайти комутатор операторів $\hat{A} = 6y + 5x$ та $\hat{B} = \frac{\partial^2}{\partial y \partial x}$
2. Частинка знаходиться в одновимірній прямокутній потенційній ямі з нескінченно високими стінками. Знайти масу частинки, якщо ширина ями дорівнює $2a$, а різниця енергій між 3-ім та 2-им енергетичними рівнями дорівнює ΔE .
3. Визначити максимально можливий орбітальний механічний момент атому, що знаходиться в стані, мультиплетність якого п'ять, а число можливих значень проекції повного механічного моменту 7. Записати спектральне позначення цього терму.

Варіант 12

1. Обчислити середнє значення квадрату моменту імпульсу в стані $\psi(\theta, \varphi) = A \sin \theta \cos \varphi$.
2. Для електрону в атомі водню, стан якого описується хвильовою функцією $\psi(r) = \exp(-r/2r_0) / \sqrt{\pi r_0^3}$ (r_0 – стала) знайти середню відстань від ядра.
3. Користуючись правилами Хунда, обчислити повний магнітний момент основного стану атому, в якому незаповнена під оболонка містить три d -електрони.

Варіант 13

1. Знайти комутатор операторів $\hat{L}_x$ та $\hat{x}$.
2. Стан електрону в атомі описується хвильовою функцією $\psi = A \frac{r}{r_0} \exp\left(-\frac{r}{2r_0}\right)$, де A та r_0 – сталі величини. Знайти його найбільш імовірну відстань від ядра.
3. Атом знаходиться у D -стані, повний механічний момент якого дорівнює $\hbar\sqrt{20}$. Знайти можливі значення спінового механічного моменту.